

Putin expurga 1917 i se'l fa seu

OPINIÓ

AL CAP DE CENT ANYS VLADÍMIR ÍLITX LENIN FA NOSA AL KREMLIN PEL QUE SUPOSA DE CAPGIRADOR FRENÈTIC DE L'ORDRE ECONÒMIC I TERRITORIAL. L'HOME QUE CAL VENERAR I RESITUAR AL CAPDAMUNT DE LA PÀTRIA ÉS IOSSIF STALIN

Vladímir Putin està disposat que el 2017 sigui el seu any estel·lar. Analistes, *think tanks* i fins i tot una historiadora com Hélène Carrère d'Encausse (que el 1978 va anunciar l'ensorrament de l'URSS) l'hi han augurat. I Putin aspira a tenir, més que un escenari, tot un imaginari històric: ni més ni menys que els 100 anys de la Revolució russa. Just fa un any ja va començar a preparar el terreny amb una proclama hostil a Lenin, que –segons Putin– va posar en perill l'imperi atorgant els mateixos drets a totes les repúbliques de l'URSS. La diguem-ne *purga* de Putin contra el pare de la Revolució va provocar retrets entre els més nostàlgics, però l'amo del Kremlin tenia preparades les cartes que havia de jugar i va començar a moure's pel bell mig de les seqüències més llamineres del centenari que per a Putin són les que giren al voltant de l'imperi i el seu cabdill Stalin. Putin frisa i frisarà cada cop que des de mirades i veus com la d'Hélène Carrère d'Encausse sorgeixin les analogies: Putin home de ferro o d'acer com Stalin. Putin l'home que, construint la Unió Econòmica Euroasiàtica, va posar les bases del nou imperi. Un imperi que ja ha perdut Ucraïna i al qual (sobretot els socis d'Àsia Central i del Caucas) s'han afegit a contracor. Un espai econòmic amb un model productiu encara basat en el mercat de matèries primeres per part d'elits extractives i encara pseudofeudals. Putin intentarà esquivar aquesta realitat incòmoda i es vantarà de com ha aconseguit posar contra les cordes la Unió Europea i de com l'admira Donald Trump. Intentarà també passar de puntetes per les incerteses que té i tindrà aquesta aliança i s'abocarà a crear oportunitats per capbussar-se

LLIBERT
FERRÍ
@Llibertferri

en el culte a la personalitat recordant que més del 52 per 100 de la població diu que té un bon record de Stalin, i que centenars de pobles i ciutats n'han reposat les imatges i els monuments. Haurà de fer malabarismes retòrics per esquivar la història que tossudament li assenyalarà que, precisament, el 2017 es compleixen 80 anys del pitjor dels anys del terror estalinianà, que va provocar 700.000 víctimes. Una bona oportunitat per fer un cop d'ull al llibre *Terror y utopía. Moscú en 1937* que acaba de publicar l'historiador alemany Karl Schlögel.

Revolució? Quina revolució?

Va ser allò una revolució alliberadora? O un capgirament violent de les estructures econòmiques a base del treball esclau de milions de persones de tots els sectors socials? Aquesta serà la

pregunta que molts es faran en públic i privat a Rússia, mentre Putin es dediqui a capbussar-se en el mite d'Octubre. I la resposta havia començat a formular-la fa un segle Rosa Luxemburg mentre Lenin triomfava i ella ja era en el punt de mira dels seus botxins disposats a truncar la revolució alemanya. Una activista li pregunta: "T'alegres pel que passa a Rússia?", esperant una resposta complaent. Luxemburg valora l'acció dels soviets, el repartiment de la terra, les promeses de millora social però no amaga els seus dubtes sobre les amenaces que assetgen la democràcia a Rússia. No se'n refia. S'ensuma que la pluralitat en els soviets, en la societat, en el partit mateix podria quedar tocada de mort, tal com va ser. Els bolxevics, un cop derrocat a l'octubre el govern provisional de febrer, convocarien les promeses eleccions a l'Assemblea Constituent que dissoldrien immediatament pel fet de no tenir la majoria. En comptes de procés constituent, hi va haver guerra civil, i el retorn de la divisió entre estat i societat, ells i nosaltres, els del dalt i els de baix. És la serp d'octubre qui incubarà l'ou del terror. L'estalinisme no va ser pas una perversió del leninisme sinó el seu continuador lògic. L'intent de racionalitat econòmica, com la NEP de Bukharin, seria acceptada a contracor com ho van ser les tímides reformes de Khruixtxov i, finalment, les de Gorbaxov, el fracàs de la qual farà possible que la casta administradora esdevingui classe propietària. Una oligarquia que acabarà necessitant un cabdill providencial com Putin. Que, a hores d'ara, ja deu tenir a la taula del despatx del Kremlin el programa d'actes i festes del centenari de 1917.

Periodista